

ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΟ ΧΕΡΙ ΣΟΥ

Σχολεία για το Κλίμα

Κάρτα ελέγχου του σχολείου για την Ομάδα «Μεταφορές»

Οι μεταφορές, το αυτοκίνητο και το αεροπλάνο κυρίως, ευθύνονται για ένα μεγάλο μέρος των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (του κύριου «υπαίτιου» για την αλλαγή του κλίματος) στον ανεπτυγμένο κόσμο. Στην Ελλάδα το 60% των πετρελαιοειδών καυσίμων καταναλώνεται στον κλάδο των μεταφορών. Ενώ στις χώρες του ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης), το 30% των συνολικών εκπομπών CO₂ προέρχεται από τις μεταφορές.

Για να κινηθούν αυτοκίνητα, αεροπλάνα αλλά και πλοία, χρειάζονται ενέργεια που παράγεται από την καύση ορυκτών καυσίμων (βενζίνη και ντίζελ) που εκλύουν στην ατμόσφαιρα CO₂.

Το αυτοκίνητο έχει γίνει το κυρίαρχο μέσο μεταφοράς. Δυστυχώς γιατί έχει «πίσω του» μια γιγαντιαία ενεργειακή αλυσίδα. Δεν είναι μόνο η ενέργεια που ξοδεύει καίγοντας βενζίνη για να μετακινηθεί, αλλά και η ενέργεια που έχει ξοδευτεί για να κατασκευαστεί το ίδιο το αυτοκίνητο (για τη εξόρυξη μετάλλων, τη μεταφορά τους, τη χαλυβουργία, την παραγωγή των ελαστικών, την παραγωγή των ηλεκτρονικών τμημάτων του, τη μεταφορά όλων των πρώτων υλών στην αυτοκινητοβιομηχανία κ.λπ.).

Η σύγκριση της ενεργειακής κατανάλωσης των μέσων μεταφοράς είναι αποκαλυπτική. Παίρνοντας ως βάση τη μέση ενεργειακή κατανάλωση του πλοίου, η κατανάλωση των άλλων μέσων είναι πολλαπλάσια. Η σχέση αυτή έχει υπολογιστεί ως εξής:

Πλοίο: 1

Σιδηρόδρομος: 1,8

Αυτοκίνητο: 50,8

Αεροπλάνο: 427,56

Το πρόβλημα του αυτοκινήτου στις πόλεις, τόσο από την άποψη της ρύπανσης όσο και του κυκλοφοριακού, είναι πολύ έντονο. Το 1969 κυκλοφορούσαν στην Αθήνα 100.000 ΙΧ ενώ το 1996 αυξήθηκαν σε 1.300.000!!! Βέβαια έχει βελτιωθεί η απόδοση του κινητήρα των αυτοκινήτων, οπότε η κατανάλωση ενέργειας του κάθε αυτοκινήτου δεν είναι τόσο μεγάλη. Φαίνεται όμως ότι το έχουμε παρακάνει με τη χρήση με του αυτοκινήτου. Για πολλούς, μάλιστα, το αυτοκίνητο είναι μια αξία, ένα μέσο καταξίωσης του εαυτού τους!

Αποστολή σας είναι λοιπόν να βρείτε πως μετακινούνται μαθητές και εκπαιδευτικοί προς και από το σχολείο και να δείτε αν τυχόν γίνεται άσκοπη χρήση του αυτοκινήτου.

Καταρχήν βρείτε ένα όνομα για την ομάδα σας! Στη συνέχεια συζητείστε πως θα οργανώστε την έρευνά σας. Μιλήστε όλοι στην ομάδα και πείτε τις ιδέες σας. Κάποιος τις καταγράφει και στη συνέχεια τις συζητάτε και φτιάξτε ένα πρόγραμμα έρευνας. Σκεφτείτε αν θέλετε να ζητήσετε βοήθεια από κάποιους μεγάλους. άτομα ή φορείς. Θα χρειαστεί να πάρετε κάποιες συνεντεύξεις.

Τα παρακάτω ερωτήματα και στάδια έρευνας μπορούν να σας βοηθήσουν να οργανώστε την αποστολή σας.

«Οπλιστείτε» με χαρτιά και μολύβια για να καταγράψετε τα ευρήματά σας.

1. Κάντε μια έρευνα για τον τρόπο μετακίνησης των μαθητών προς και από το σχολείο. Τι μέσα χρησιμοποιούν; Λεωφορείο, πόδια, ποδήλατο, αυτοκίνητο; Υπάρχει δυνατότητα χρήσης ποδηλάτου στην περιοχή;
2. Αν χρησιμοποιούν αυτοκίνητο, συνδυάζονται περισσότεροι μαθητές που μένουν στην ίδια περιοχή; Ισχύει κάτι παρόμοιο για τους εκπαιδευτικούς;
3. Υπάρχουν τρόποι που μπορείτε να σκεφτείτε που θα μείωναν τη χρήση αυτοκινήτου από μαθητές και εκπαιδευτικούς;
4. Κάντε μια έρευνα για τη θέση που κατέχει το αυτοκίνητο στα όνειρα των μαθητών. Ρωτήστε τους αν ενδιαφέρονται για τις μάρκες των αυτοκινήτων και αν είναι σημαντικό για αυτούς η μάρκα αυτοκινήτου που έχει η οικογένειά τους ή που θα ήθελαν να αποκτήσουν οι ίδιοι. Ποια μάρκα ή τύπος αυτοκινήτου συγκεντρώνει τις περισσότερες προτιμήσεις; Γιατί; Υπάρχουν μαθητές που αναφέρουν τα οικολογικά αυτοκίνητα; Τι συμπεραίνετε για τον τρόπο που βλέπουν οι μαθητές το αυτοκίνητο; Είναι ένα μέσο εξυπηρέτησης ή κάτι παραπάνω; Τι;
5. Υπάρχουν στοιχεία για τα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην περιοχή γύρω από το σχολείο σας; Σε τι βαθμό ευθύνεται η χρήση του αυτοκινήτου γι' αυτό; Συζητείστε με αρμόδιους της Δημοτικής αρχής το πρόβλημα και τις πιθανές λύσεις.